

พระเจ้าตากสิน

“เรื่องจริง ที่ไม่อิงนิยาย”

สมเด็จพระเจ้าตากสินกับเมืองนครศรีธรรมราช

ว่าด้วยเรื่องของ “หลักฐาน”

ความสัมพันธ์ระหว่างกรุงธนบุรีกับเมืองนครศรีธรรมราช	สมเด็จพระเจ้าตากสินกับเจ้าพระยานนครศรีธรรมราช	สมเด็จพระเจ้าตากสินกับเมืองนครศรีธรรมราชในช่วงปลายพระชนม์ชีพ
พระราชพงศาวดารกรุงธนบุรี ฉบับพันจันทนุมาศ(เจิม)	จดหมายเหตุความทรงจำ กรมหลวงนรินทรเทวี	นวนิยาย ไครฆ่าพระเจ้ากรุงธน
พระราชพงศาวดารกรุงสยาม จากต้นฉบับของบริติชมิวเซียม กรุงลอนดอน	พงศาวดารเมืองนครศรีธรรมราช (ประชุมพงศาวดารภาคที่ 53)	หนังสือ ไครฆ่าพระเจ้าตากสิน
พระราชพงศาวดารฉบับพระราชหัตถเลขา	วงศ์เจ้าพระยานคร ตำนานเมืองนครฯ	หนังสือ ไอรสลับพระเจ้าตาก
พระราชพงศาวดารฉบับพิมพ์หมอบรัดเลย์		
โคลงยอพระเกียรติพระเจ้ากรุงธนบุรี		
หมายรับสั่งเรื่อง ให้เจ้าพนักงานเชิญพระราชโองการออกไปพระราชทานมอบเมือง		
จดหมายเหตุความทรงจำ กรมหลวงนรินทรเทวี		
จดหมายเหตุโหร/ (อภินิหารบรรพบุรุษ)		

พระราชพงศาวดารกรุงธนบุรี ฉบับพันจันทนุมาศ (เจิม)

- ยกทัพไปตีเมืองนครศรีธรรมราช
- เสด็จเข้าเมืองนครศรีธรรมราชได้
- เจ้านครพาราชบุตรราชธิดาแลราชทัณฑ์หนีไปเมืองเทพา ตานี
- พระยาตานีส่งตัวเจ้านคร พระยาพัทลุง พระยาสังขลา เจ้าพัศฒ เจ้ากลาง กับทั้งบุตรภรรยามาให้
- จำเจ้านครไปถึงกรุงเทพฯ ตั้งเจ้านราสุริวงษ์พระเจ้าหลานเธอไว้ครองนครศรีธรรมราช
- จำลองพระไตรปิฎกของเมืองนครฯ เมื่อจำลองได้ครบทุกคัมภีร์แล้วเชิญออกมาไว้ตั้งเก่า
- จ.ศ. **1138** พระราชทานนามเจ้าพระยานคร ให้คืนเมืองเป็นเจ้าชั้นธเสมาดังเก่า พระราชทานพระราชูปโภคเป็นอันมาก

หมายรับสั่ง

เรื่อง ให้เจ้าพนักงานเชิญพระราชโองการออกไปพระราชทานมอบเมืองให้เจ้านครเป็น
พระเจ้านครศรีธรรมราช

- สิ้นเจ้านราสูริวงศ์ สมเด็จพระเจ้าตากสินจึงรับสั่งให้เจ้านครศรีธรรมราช (หนู) กลับไปเป็นเจ้าเมืองอีกครั้ง
- ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยานครคั่นเมืองเป็นเจ้าชั้นธสีมานามขัติยราชนิคมสมมติมหิศววรรษ พระเจ้านครศรีธรรมราช

โคลงยอพระเกียรติพระเจ้ากรุงธนบุรี

- จึ่งอพยพเข้า ตานี
- พญาแขกเกรงบารมี ส่งให้
- มาถวายกับบุตรี มาลย์มิ่ง เมืองนา
- พระประธานอภัยให้ กลับเลี้ยงเปนเฉลิม

จดหมายเหตุความทรงจำ กรมหลวงนรินทรเทวี

- บุตรเจ้านครเก่าเป็นสนมเอก มารดาเจ้าทัศนพงศ์ เจ้าได้ขวบเศษ โปรดรับสั่งให้เจ้าตาไปเป็นเจ้าแผ่นดินเมืองนครศรีธรรมราช ให้รับพระราชโองการเมื่อยรับพระเสาวนีย์ให้ฝึกละครผู้หญิงเป็นเครื่องประดับ มารดาเจ้าเทียบที่กรมบริจักษ์ดีสุดารักษ์ โปรดให้ลูกชายไปเป็นผู้ช่วยราชการเมืองนคร ได้กลับคืนไปเมืองปีมะแม สัปดาห์

พระราชวิจารณ์ จดหมายเหตุความทรงจำ

- “ลูกเขยผู้นี้คือเจ้าพระยานครพิศ ที่เรียกกันว่า เจ้าพิศ เปนต้นวงศ์ของพวก นครศรีธรรมราช เดิมได้บุตรสาวคนใหญ่ของเจ้านครเปนภรรยา อยู่มาปลาย แผ่นดินตาก ซายาเจ้าอุปราชมืองนครตาย ด้วยความโปรดปรานอย่างตึงตังอย่างไร ฤๅเพราะความคิดของเจ้ากรุงธนบุรีที่จะคิดปลุกฝังให้ลูกได้ครองเมืองอื่นๆกว้างขวาง ออกไป จึงได้พระราชทานบุตรหญิงเจ้านคร ซึ่งเป็นน้องเจ้าจอมมารดาฉิม มารดาพระพงษ์นรินทร์ให้ออกไปเปนชายา กล่าวกันว่า เมื่อเวลาพระราชทานมี ครรภ์ 2 เดือน เจ้าพิศจะไม่รับก็ไม่ได้ เมื่อรับไปแล้วก็ต้องไปตั้งไว้เปนนางเมืองไม่ได้ เป็นภรรยา บุตรที่มีครรภ์ไปนั้น เปนชายาชื่อน้อย ภายหลังได้เปนเจ้าพระยานครศรี ธรรมราช เจ้าพระยานครผู้นี้มีอำนาจวาสนามากกว่าเจ้าพระยาทุกคน เปนเรื่องที่เขาเล่ากระซิบกันเปนการเปิดเผย แลพวกบุตรหลานเจ้ากรุงธนบุรีก็นับถือว่าเป็นพี่น้อง เหตุฉะนั้นจึงนับเกี่ยวข้องกันในเชื้อวงศ์เจ้ากรุงธนบุรีกับพวกนครศรีธรรมราช”

ลำดับสกุลเก่าบางสกุล ภาคที่4 สกุลเชื้อสายพระราชวงศ์เจ้ากรุงธนบุรี

- “26. เจ้าพระยานครน้อย ในเจ้าจอมมารดาเจ้าหญิงปราง (ทูลกระหม่อมฟ้าหญิงเล็กของนครศรีธรรมราช) กนิษฐภคินีของกรมบริจากรักดีศรีสุदारัช (เจ้าหญิงฉิม)

พงศาวดารเมืองนครศรีธรรมราช

- โดย หลวงอนุสรสิทธิกรรม (บัว ณ นคร)
- “เจ้านครมีหม่อมชื้อ ทองเหนียว เป็นบุตรสาวจีนปาด .. เจ้านครมีธิดา ด้วยหม่อมทองเหนียว **2** คน ชื้อ คุณชุ่ม **1** คุณปราง**1** ... คุณชุ่มได้ เป็นภรรยาเจ้าพัฒน์ เจ้าพัฒน์นี้เป็นบุตรปลัด ... คุณปรางนั้นเมื่อเจ้า นครเข้าไปถูกกักอยู่กรุงเทพฯ ได้ถวายเป็นพระสนมเจ้ากรุงธนบุรี
- ครั้นเมื่อเจ้าตากออกจากราชสมบัติแล้ว เจ้าพระยานครศรีธรรมราช (พัฒน์) กับคุณหญิงชุ่มจึงรับคุณปรางซึ่งเป็นพระสนมเจ้าตากออกจาก กรุงเทพฯ แต่เวลานั้นมีครรภ์ได้ **3** เดือนแล้ว มาคลอดที่เมืองนคร เป็น บุตรชายให้ชื่อว่า คุณชายน้อย

สรุปหลักฐานที่สำคัญเกี่ยวกับพระเจ้าตากกับเมือง นครศรีธรรมราช

- พระราชพงศาวดารกรุงธนบุรี ฉบับพันจันทนุมาศ
- จดหมายเหตุความทรงจำกรมหลวงนรินทรเทวี
- พงศาวดารเมืองนครศรีธรรมราช

- ใคร่ฆ่าพระเจ้ากรุงธน (หลวงวิจิตรวาทการ)
- ใคร่ฆ่าพระเจ้าตากสิน (ภิกษุณีวรมัย)